Частична предварителна оценка на въздействието	
Институция: Министерски съвет	**Нормативен акт:** Закон за изменение и допълнение на Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност
◉ Не е включен в законодателна/оперативна програма на Министерския съвет	○ Включен е в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за:
Лице за контакт: Искрен Ангелов, директор на дирекция „Политика на пазара на труда“	**Телефон и ел. поща:** 02/8119 509 e-mail: Iskren.Angelov@mlsp.government.bg

1. Проблем/проблеми за решаване:

Необходимост от привеждане на действащото законодателство в съответствие с изискванията на Директива 2014/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. относно условията за влизане и престой на граждани на трети държави с цел заетост като сезонни работници с цел прекратяване на Процедура на ЕК за нарушение № 2023/2017 за неправилно транспониране на Директивата.

Необходимост от законодателна промяна с цел облекчаване на достъпа до пазара на труда за граждани на трети държави в отговор на все по-нарастващите потребности на българските работодатели от работници-граждани на трети държави чрез завишаване на процентното съотношение при наемане на граждани на трети държави с Единно разрешение за пребиваване и работа (ЕРПР), създаване на изцяло нов специален режим за заети в обекти и дейности от национално значение и създаване на възможност за смяна на мястото на работа.

Все по-нарастващото търсене на работници-граждани на трети държави от българските работодатели през последните години допринесе за засилване ролята на физическите и юридическите лица, осъществяващи посредническа дейност по наемане на граждани на трети държави, което от своя страна създаде необходимост дейността им да бъде прецизирана.

Необходимост от предприемане на мерки за засилване на контрола при наемането на работа на граждани на трети държави чрез преодоляване на празноти в законодателството в резултат от установената практика на Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ (ИА ГИТ), като напр. отсъствието на изрична забрана работодатели и местни лица да приемат на работа работници-граждани на трети държави, които незаконно пребивават на територията на Република България и липсата на възможност за налагане на санкции на работодатели и местни лица, приели на работа граждани на трети държави в нарушение на тази забрана.

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

На 19 април 2023 г. Колежът на Европейската комисия (ЕК) прие решение за изпращане на официално уведомително писмо на България по процедура за нарушение № 2023/2017 за неправилно транспониране на разпоредби от Директива № 2014/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. относно условията за влизане и престой на граждани на трети държави с цел заетост като сезонни работници. С цел преодоляване на

констатираните от ЕК несъответствия беше разработен проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за чужденците в Република България (ЗИД на ЗЧРБ). Законопроектът беше приет от Народното събрание на 12 юни 2025 г. (ДВ, бр. 52 от 2025 г.).

В рамките на проведена в края на месец юни експертна онлайн среща с представители на ЕК беше установено, че с направените със ЗИД на ЗЧРБ промени не се постига пълно съответствие с изискванията на Директива 2014/36/ЕС. В тази връзка от българска страна беше поет ангажимент констатираните несъответствия да бъдат преодолени чрез изменение на Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност (ЗТМТМ), с което е свързан и предложеният законопроект.

През последните години усилията на българското правителство са насочени към облекчаване на достъпа до пазара на труда за граждани на трети държави. Причините, които налагат прилагането на такива мерки, са комплексни, но най-вече са свързани с негативните демографски тенденции и процесите на емиграция през последните 30 години. В тази връзка и в отговор на все по-засилващото се търсене на работна сила в различни икономически сектори в законопроекта са предвидени изменения, с които се предвижда завишаване на процентното съотношение при наемане на граждани на трети държави с ЕРПР, създаване на изцяло нов специален режим за наемане на чужденци с ЕРПР за заетост в обекти и дейности от национално значение и въвеждане на възможтост за промяна на мястото на работа. Наблюдава се трайно нарастване на броя на гражданите на трети държави, които кандидатстват за получаване на разрешение за достъп до пазара на труда. По данни на Агенцията по заетостта през първите шест месеца на 2025 г., право на достъп до пазара на труда у нас са получили 27 109 граждани, което е 78% от общия брой граждани на трети държави, които са получили такъв достъп за цялата 2024 г., когато броят им е бил 34 720.

Достъп до пазара на труда с ЕРПР за 2021 г. са получили 1 833 граждани на трети държави, през 2022 г. техният брой е бил 4 549, през 2023 г. – 7 760 и през 2024 – 13 131 г. Тези данни показват все по-нарастващия интерес от страна на българските работодатели от наемане на чужденци с ЕРПР, което едновременно с все още нарастващото търсене и недостатъчното предлагане на работна сила поражда необходимостта от промяна в съществуващата квота и облекчаване по този начин на работодателите при наемане на граждани на трети държави с ЕРПР.

Изпълнението на инфраструктурни обекти с национално значение, чието изпълнение се възлага на чуждестранни изпълнители, и изискванията от страна на изпълнителите в дейностите по обектите да бъдат заети работници-граждани на трети държави, обуславя необходимостта от предвиждане на законодателна промяна, която да предвиди за тези случаи изключение от спазване на нормативно определената квота при наемането с ЕРПР.

Все по-нарастващото участие на физически и юридически лица като предоставящи посреднически услуги по наемане на граждани на трети държави в процедурите за получаване на достъп до пазара на труда породи необходимост от регулиране на дейността им, а с оглед опазване на обществения ред и сигурност, и до предвиждане на завишени изисквания към условията за регистрация.

В законопроекта са предвидени изменения и допълнения в ЗТМТМ, които са резултат от установената в практиката на ИА ГИТ празнота, а именно отсъствието на изрична забрана работодатели и местни лица да приемат на работа работници-граждани на трети държави, които незаконно пребивават на територията на Република България. По сега действащото законодателство тази забрана, според съдебната практика, се прилага само по отношение на работници-граждани на трети държави, незаконно пребиваващи на територията на страната. Предложените изменения целят осигуряване на пълноценното осъществяване на контролната дейност на ИА ГИТ, чрез предвиждане на възможност за налагане на санкции на работодатели местни лица, приели на работа граждани на трети държави в нарушение на тази забрана.

1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Проблемите не биха могли да се решат в рамките на съществуващата нормативна уредба, защото:

- действащото законодателство не съответства на изискванията на конкретни разпоредби от Директива 2014/36/ЕС, което е предпоставка за продължаване на Процедура на ЕК за нарушение № 2023/2017 за неправилно транспониране на Директивата и за последващо налагане на България на финансови санкции от Съда на ЕС;

- нормативно определеният размер на процентното съотношение на гражданите на трети държави, наети по трудово правоотношение от местния работодател с ЕРПР не позволява на бизнеса да удовлетвори в достатъчна степен потребностите си от работна сила;

- съществува риск за изпълнението на обекти и дейности от национално значение предвид ограниченията за наемане на чужденци – граждани на трети държави с ЕРПР;

- не съществува възможност за промяна на мястото на работа от работници-граждани на трети държави в България;

- липсва регистрационен режим за лицата, предоставящи посреднически услуги по наемане на граждани на трети държави;

- невъзможно е да бъде преодоляна констатираната в законодателството липса на изрична забрана работодатели и местни лица да приемат на работа работници-граждани на трети държави, които незаконно пребивават на територията на Република България, както и за налагане на санкции на работодатели местни лица, приели на работа граждани на трети държави в нарушение на тази забрана.

1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.

Проблемите не биха могли да се решат в рамките на съществуващата нормативна уредба. С приложения законопроект се цели постигането на пълно съответствие с изискванията на чл. 9(2)(a), (b) и (c), както и с чл. 17(1) във връзка с чл. 20(2)(б) от Директива 2014/36/ЕС. За целта в законопроекта е предложено изменение и допълнение на чл. 12 от ЗТМТМ, с което се цели постигане на съответствие на националното законодателство с изискванията на чл. 9(2)(a), (b) и (c) от Директива 2014/36/ЕС относно случаите, в които компетентните органи отнемат разрешение за сезонна работа (както за престой не по-дълъг от 90 дни, така и за по-дълъг от 90 дни), както и относно необходимостта в българското законодателство да се създадат разпоредби, които да предвиждат обезщетение, покриващо всички неизпълнени задължения на работодателя към сезонния работник в ситуации, когато разрешение за сезонна работа (за престой не по-дълъг от 90 дни) е било отнето на основанията, посочени в член 9(2)(a), (б) и (в) от Директивата. Предложената промяна в чл. 28, ал. 2 от ЗТМТМ е с оглед постигане на съответствие на националното законодателство с изискванията на чл. 17(1) във връзка с чл. 20(2)(б) от Директива 2014/36/ЕС и цели предвиждане на задължение да се предоставя писмен договор за наем или равностоен документ, в случаите, когато на сезонния работник се предоставя от работодателя или се осигурява с негово съдействие подходящо и отговарящо на всички изисквания за безопасност и здраве жилище.

Без приемане на предложените промени в действащото законодателство няма да се създаде възможност за задоволяване на потребностите на българските работодатели от работна сила от трети държави, тъй като няма да бъде въведено завишено процентно съотношение при наемане на граждани на трети държави с ЕРПР. Без промяна в действащото законодателство не е възможно да се създаване специален режим за наемане на чужденци с ЕРПР за обекти и дейности от национално значение, няма да бъде възможно да се променя мястото на работа и няма да се регламентира регистрационен режим за лицата, предоставящи посреднически услуги по наемане на граждани на трети държави.

В рамките на действащото законодателство не е възможно да бъде преодоляна констатираната липса в законодателството на изрична забрана работодатели и местни лица да приемат на работа работници-граждани на трети държави, които незаконно пребивават на територията на Република България и няма да се осигури пълноценното осъществяване на контролната дейност на ИА ГИТ, ако не се предвиди възможност за налагане на санкции на работодатели местни лица, приели на работа граждани на трети държави в нарушение на тази забрана.

1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

Част от предложените изменения и допълнения в ЗТМТМ са свързани с изпълнение на задълженията на Република България, произтичащи от членството на страната в ЕС, а именно за привеждане на националното законодателство в съответствие с изискванията на европейските директиви и регламенти. В тази връзка с проекта на ЗИД на ЗТМТМ се очаква да се постигне пълно съответствие на българското законодателство с изискванията на Директива № 2014/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. относно условията за влизане и престой на граждани на трети държави с цел заетост като сезонни работници.

1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

В изпълнение на изискванията на чл. 22 от Закона за нормативните актове (ЗНА) през месец май 2021 г. е изготвен Доклад от извършена последваща оценка на въздействието на Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност. Докладът е публикуван на интернет страницата на Министерството на труда и социалната политика на адрес: https://www.mlsp.government.bg/uploads/39/sdrmi/ocenka-ztmtm-fin.pdf, както и на Портала за обществени консултации на адрес: https://www.strategy.bg/News/View.aspx?lang=bg-BG&categoryId=&Id=10653&y=&m=. В частта от доклада относно препоръки за последващи действия съгласно чл. 18б от ЗНА изрично се посочва, че динамичната социално-икономическа обстановка в страната през последните години, влияеща се от множество комплексни фактори, включително и като следствие от глобални и регионални миграционни процеси, безусловно предполага постоянно усъвършенстване на съществуващата правна регулация, включително и по отношение на обществените отношения в областта на трудовата миграция и трудовата мобилност, в частност на ЗТМТМ.

2. Цели:

Цел 1 Привеждане на българското законодателство в съответствие с изискванията на Директива № 2014/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. относно условията за влизане и престой на граждани на трети държави с цел заетост като сезонни работници.

Цел 2 Облекчаване на достъпа до пазара на труда за граждани на трети държави с ЕРПР в отговор на все по-нарастващите потребности на българските работодатели от работна сила.

Цел 3 Създаване на регистрационен режим за лицата, които предоставят посреднически услуги по информиране и наемане на работа на работници – граждани на трети държави в Република България.

Цел 4 Прецизиране на законодателството с цел повишаване на контрола при наемане на граждани на трети държави.

Посочете определените цели за решаване на проблема/проблемите, по възможно най-конкретен и измерим начин, включително индикативен график за тяхното постигане. Целите е необходимо да са насочени към решаването на проблема/проблемите и да съответстват на действащите стратегически документи.

3. Заинтересовани страни:

1. Министерството на труда и социалната политика, Министерството на вътрешните работи, Агенцията по заетостта, Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“;

2. чужденци – граждани на трети държави, които кандидатстват за достъп до пазара на труда в България;

3. работодатели, които желаят да наемат чужденци – граждани на трети държави със съответните разрешения за пребиваване и работа;

4. физически или юридически лица, кандидатстващи за регистрация за извършване на посредническа дейност по наемане на работа.

Посочете всички потенциални заинтересовани страни/групи заинтересовани страни (в рамките на процеса по извършване на частичната предварителна частична оценка на въздействието и/или при обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове), върху които предложенията ще окажат пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи/общини и др.).

4. Варианти на действие. Анализ на въздействията:

4.1. По проблем 1

Вариант 1 „Без действие“: Неприемане на Решение на Министерския съвет за одобрение на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност.

Описание: Вариантът „Без действие“ се характеризира с непредприемането на никакви действия, които пряко да адресират дефинираните проблеми.

При този вариант:

1. Няма да бъде преодоляно несъответствието на българското законодателство с изискванията на Директива № 2014/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. относно условията за влизане и престой на граждани на трети държави с цел заетост като сезонни работници. В резултат на това ЕК ще има основание да предприеме следващите стъпки по Процедура за нарушение № 2023/2017 за неправилно транспониране на Директивата, които в крайна сметка могат да доведат до осъдително решение на Съда на ЕС срещу България и налагането на финансови санкции за страната.

2. Няма да се облекчи достъпа до пазара на труда за граждани на трети държави чрез въвеждане на увеличени по размер квоти при наемане на работа на граждани от трети държави с ЕРПР, няма да се създаде специален режим за наемане на чужденци с ЕРПР за обекти и дейности от национално значение и няма да се създаде възможност за промяна на мястото на работа, като по този начин няма да бъдат създадени предпоставки за задоволяване на потребностите на българските работодатели от работна сила.

3. Няма да бъде нормативно регламентирана дейността по предоставяне на посреднически услуги по информиране и наемане на работа на работници - граждани на трети държави в България.

4. Няма да бъде предвидена изрична забрана работодатели и местни лица да приемат на работа работници-граждани на трети държави, които незаконно пребивават на територията на Република България, както и няма да има възможност за налагане на санкции на работодатели местни лица, приели на работа граждани на трети държави.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Не се очакват положителни въздействия от изпълнението на Вариант 1.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

В случай че не бъдат приети необходимите нормативни промени ще се създадат предпоставки за осъдително решение на Съда на ЕС срещу България и налагането на парични санкции за

страната, които могат да бъдат значителни по размер и да засегнат финансовата система на България.

Неприемането на предложените законодателни промени ще създаде затруднения за работодателите да осигурят необходимата работна сила от трети държави, което от своя страна ще повлияе върху техните икономически показатели и ще засегне икономическия растеж на страната.

Ако не бъдат направени необходимите изменения няма да се създаде възможност за налагане на глоби или имуществени санкции на работодатели или местни лица, приели на работа командировани или изпратени работници и служители в нарушение на забраната за наемане на незаконно пребиваващи на територията на страната граждани на трети държави.

Вариант 1 не предполага екологично въздействие върху заинтересованите страни.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия:

Не са идентифицирани.

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Неприемането на предложеното завишение на процентното съотношение на наетите граждани на трети държави с ЕРПР ще се отрази на дейността на малките и средните предприятия, като те няма да могат да задоволят потребностите си от работна сила. Това ще има негативни последици за тяхната конкурентоспособност и приходите им.

Административна тежест:

Административната тежест не се променя.

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Вариант 2

Приемане на Решение на Министерския съвет за одобряване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност

Описание:

При този вариант ще бъде преодоляно несъответствието на българското законодателство с изискванията на Директива № 2014/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. относно условията за влизане и престой на граждани на трети държави с цел заетост като сезонни работници, ще бъде прекратена процедура за нарушение № 2023/2017 за неправилно транспониране на Директивата и ще бъде предотвратена опасността за налагането на финансови санкции за страната.

С приемането на законопроекта ще бъдат създадени предпоставки за задоволяване на все по-нарастващите потребности на българските работодатели от работна сила посредством възможност за наемане на по-голям брой работници-граждани на трети държави, които кандидатстват за получаване на достъп до пазара на труда с ЕРПР, ще се създаде възможност за наемане на необходимия брой граждани на трети държави с ЕРПР за изпълнение на обекти и дейности от национално значение, определени с постановление на Министерския съвет за всеки отделен случай, по предложение на съответния министър и ще се създадат условия за промяна на мястото на работа.

При вариант 2 ще се създаде необходимата правна уредба за регулиране на дейността по предоставяне на посреднически услуги по информиране и наемане на работа на граждани на трети държави, което ще доведе до създаване на правна сигурност за всички заинтересовани субекти.

С приемането на предложения законопроект ще се предвиди изрична забрана работодатели и местни лица да приемат на работа работници-граждани на трети държави, които незаконно пребивават на територията на Република България, както и ще се създаде възможност за налагане на санкции на работодатели местни лица, приели на работа граждани на трети държави в нарушение на тази забрана.

За нормативното уреждане на посочените въпроси се предвиждат следните промени в ЗТМТМ:

1. За постигане на съответствие с изискванията на Директива 2014/36/ЕС в законопроекта се предлага:

- изменение и допълнение на чл. 12 от ЗТМТМ, с което се цели въвеждане на изискванията на чл. 9(2)(a), (b) и (c) от Директива 2014/36/ЕС относно случаите, в които компетентните органи отнемат разрешение за сезонна работа (както за престой не по-дълъг от 90 дни, така и за по-дълъг от 90 дни), както и относно предвиждането на обезщетение, покриващо всички неизпълнени задължения на работодателя към сезонния работник в ситуации, когато разрешение за сезонна работа (за престой не по-дълъг от 90 дни) е било отнето на основанията, посочени в член 9(2)(а), (б) и (в) от Директивата.
- промяна в чл. 28, ал. 2 от ЗТМТМ с оглед постигане на съответствие на националното законодателство с изискванията на чл. 17(1) във връзка с чл. 20(2)(б) от Директива 2014/36/ЕС като се предвижда задължение да се предоставя писмен договор за наем или равностоен документ, в случаите, когато на сезонния работник се предоставя от работодателя или се осигурява с негово съдействие подходящо и отговарящо на всички изисквания за безопасност и здраве жилище.

2. За създаване на предпоставки за работодателите да удовлетворят потребностите си от работна сила се предвижда:

- облекчаване на достъпа до пазара на труда за граждани на трети държави с ЕРПР като в чл. 7, ал. 1, т. 1 от ЗТМТМ се въвежда изискване общият брой на гражданите на трети държави, с изключение на лицата по чл. 9, ал. 1 и ал. 5, наети по трудово правоотношение от местния работодател към датата на подаване на заявлението да не надвишава 25 на сто от средносписъчната численост на наетите по трудово правоотношение български граждани, граждани на други държави-членки на Европейския съюз, на държави-страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария през предходните 12 месеца, а за малки и средни предприятия по смисъла на чл. 3, ал. 1, т. 1 от Закона за малките и средните предприятия - 40 на сто. Когато работодателят не е имал дейност през предходните 12 месеца изискването се определя към момента на подаване на заявлението за издаване на разрешение за работа.
- въвеждане на специален режим за наемане на работници – граждани на трети държави с ЕРПР в обекти и дейности от национално значение, определени с постановление на Министерския съвет за всеки отделен случай, по предложение на съответния министър (нова т. 5 в чл. 15, ал. 2 от ЗТМТМ).
- създаване на възможност за промяна на мястото на работа, като се изменя чл. 10 от ЗТМТМ, като се уреждат случаите при смяна на мястото на работа (вкл. когато мястото на работа следва характера на работа), работодателят да уведомява писмено Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“.

3. В Преходните и заключителните разпоредби на законопроекта е предвидено изменение и допълнение на Закона за насърчаване на заетостта (ЗНЗ), като с предложеното допълнение в чл. 1 и създаването на т. 4 нормативно се урежда дейността по предоставяне на посреднически услуги по информиране и наемане на работа на граждани на трети държави в България. В чл. 27а, ал. 1 от ЗНЗ се създава нова т. 1, с която се въвежда изискване за регистрация за извършване на посредническа дейност по наемане на работа кандидатите да не са осъждани за престъпление по чл. 159а-159в или чл. 280-281 от Наказателния кодекс, като същото изискване е предвидено да се прилага и по отношение на членовете на управителните и/или контролните органи на юридическите лица, кандидатстващи за регистрация за извършване на посредническа дейност.

4. Във връзка с прецизиране на исикванията при осъществяване на контрола по наемането на работа на граждани на трети държави е предвидена нова редакция на чл. 13 от ЗТМТМ и респ. на свързаната с предвидената там забрана разпоредба на чл. 77 от ЗТМТМ. Съгласно новата редакция на чл. 13 не се разрешава на работодателите да приемат на работа граждани на трети държави, които незаконно пребивават на територията на Република България, а на местните лица да приемат като командировани или изпратени незаконно пребиваващи на територията на Република България чужденци. В чл. 77 от ЗТМТМ се предвижда глоба или имуществена санкция за местното лице, приело на работа командировани или изпратени работници и служители в нарушение на забраната по чл. 13 от ЗТМТМ. В чл. 76 от ЗТМТМ се създава нова ал. 2, съгласно която на чужденец - гражданин на трета държава, приет като командирован или изпратен в Република България в рамките на предоставяне на услуги без разрешение за работа или без регистрация в Агенцията по заетостта, се налага глоба. Досегашната ал. 2 става ал. 3 и също приема нова редакция, като целта е да обхване случаите, когато местно лице е приело на работа командирован или изпратен чужденец - гражданин на трета държава без разрешение за работа или без регистрация в Агенцията по заетостта. В тези случаи се предвижда на местното лице да се налага имуществена санкция, освен ако не подлежи на по-тежко наказание.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Въвеждането на предвидените нормативни промени ще осигури съответствие на българското законодателство с изискванията на Директива № 2014/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. относно условията за влизане и престой на граждани на трети държави с цел заетост като сезонни работници и ще бъде прекратена процедура за нарушение № 2023/2017 за неправилно транспониране на Директивата.

С приемането на законопроекта ще бъдат задоволени все по-нарастващите потребности на българските работодатели от работна сила посредством облекчаване на достъпа до пазара на труда с ЕРПР на работници-граждани на трети държави. Освен това ще се създаде възможност за наемане на необходимия брой работници - граждани на трети държави с ЕРПР за изпълнение на обекти и дейности от национално значение и ще се създадат условия за промяна на мястото на работа.

Създаването на необходимата правна уредба за регулиране дейността по предоставяне на посреднически услуги по наемане на граждани на трети държави ще доведе до създаване на правна сигурност за всички заинтересовани лица, участващи в тези правоотношения.

С приемането на предложения законопроект ще се забрани на работодатели и местни лица да приемат на работа работници-граждани на трети държави, които незаконно пребивават на територията на Република България, както и ще се създаде възможност за налагане на санкции на работодатели местни лица, приели на работа граждани на трети държави в нарушение на тази забрана.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Не са идентифицирани.

Икономически въздействия:

Ще се улесни наемането на работници – граждани на трети държави и работодателите ще бъдат облекчени да наемат работна сила за заемане на свободните работни места, за които няма подходящи работници – български граждани, граждани на ЕС, ЕИП, Конфедерация Швейцария и лица с приравнени на тях права. Наличието на ясни и изпълними правила при осъществяването на посредническа дейност при наемането на граждани на трети държави ще създаде правна сигурност при възникването и осъществяването на тези правоотношения. Ще се засили контрола при наемането на граждани на трети държави и ще се създаде възможност за санкциониране на недобросъвестни работодатели, за които работят незаконно пребиваващи на територията на страната граждани на трети държави.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия:

Не са идентифицирани.

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Очаква се този вариант да се отрази положително основно на малките и средните предприятия, поради факта, че по-голяма част от заетите в България граждани на трети държави работят в такива предприятия. По тази причина те в най-голяма степен ще се възползват от облекчените възможности за назначаване на работници – граждани на трети държави с ЕРПР.

Административна тежест:

Административната тежест не се променя.

(въздействията върху малките и средните предприятия; административна тежест)

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.

5. Сравняване на вариантите:

Степени на изпълнение по критерии: 1) висока; 2) средна; 3) ниска.

		Вариант 1 „Без действие“	**Вариант 2 „Приемане на акта“**
Ефективност	Цел 1	Ниска	Висока
Ефикасност	Цел 1	Ниска	Висока

Съгласуваност	Цел 1	Ниска	Висока
Ефективност	Цел 2	Ниска	Висока
Ефикасност	Цел 2	Ниска	Висока
Съгласуваност	Цел 2	Ниска	Висока
Ефективност	Цел 3	Ниска	Висока
Ефикасност	Цел 3	Ниска	Висока
Съгласуваност	Цел 3	Ниска	Висока

Ефективност	Цел 4	Ниска	Висока
Ефикасност	Цел 4	Ниска	Висока
Съгласуваност	Цел 4	Ниска	Висока

Сравнението по критериите - ефективност, ефикасност и съгласуваност на двата предложени варианта показва, че при прилагане на Вариант 2 ще бъдат постигнати заложените цели, поради което Вариант 2 е препоръчителният вариант.

1.1. Сравнете вариантите чрез сравняване на ключовите им положителни и отрицателни въздействия.

1.2. Посочете степента, в която вариантите ще изпълнят определените цели, съгласно основните критерии за сравняване на вариантите:

ефективност, чрез която се измерва степента, до която вариантите постигат целите на предложението;

ефикасност, която отразява степента, до която целите могат да бъдат постигнати при определено ниво на ресурсите или при най-малко разходи; съгласуваност, която показва степента, до която вариантите съответстват на действащите стратегически документи.

6. Избор на препоръчителен вариант:

Вариант 2 Приемане на Решение на Министерския съвет за одобряване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност.

Посочете препоръчителните варианти за решаване на поставения проблем/проблеми.

6.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

○ Ще се увеличи

○ Ще се намали

◉ Няма ефект

Прилагането на Вариант 2 няма да окаже въздействие по отношение на административната тежест.

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант за решаване на всеки проблем.

1.2. Ако се предвижда въвеждането на такса, представете образуването на нейния размер съгласно Методиката по чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

6.2. Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

◉ Да

○ Не

С предвидената промяна в ЗНЗ се въвежда допълнително изискване при регистрация за извършване на посредническа дейност по наемане на работа, спрямо физическите и/или юридическите лица, които кандидатстват за извършване на дейността, а именно да не са осъждани за престъпление по чл. 159а-159в или чл. 280-281 от Наказателния кодекс. Същото изискване ще се прилага и по отношение на членовете на управителните и/или контролните органи на юридическите лица.

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на избрания вариант.

1.2. В случай че се предвижда създаване нов регулаторен режим, посочете неговия вид (за стопанска дейност: лицензионен, регистрационен; за отделна стелка или действие: разрешителен, уведомителен; удостоверителен и по какъв начин това съответства с постигането на целите).

1.3. Мотивирайте създаването на новия регулаторен режим съгласно изискванията на чл. 3, ал. 4 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

1.4. Посочете предложените нови регулаторни режими отговарят ли на изискванията на чл. 10 – 12 от Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.5. Посочете изпълнено ли е изискването на § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.6. В случай че се изменят регулаторни режими или административни услуги, посочете промяната.

6.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

○ Да

◉ Не

Когато отговорът е „Да“, посочете регистрите, които се създават и по какъв начин те ще бъдат интегрирани в общата регистрова инфраструктура.

6.4. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП) (включително по отделните проблеми)?

◉ Актът засяга пряко МСП

○ Актът не засяга МСП

Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант.

6.5. Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

Няма потенциални рискове.

Посочете възможните рискове от прилагането на препоръчителния вариант, различни от отрицателните въздействия, напр. възникване на съдебни спорове и др.

7. Консултации:

○ Проведени са консултации

Посочете основните заинтересовани страни, с които са проведени консултации. Посочете резултатите от консултациите, включително на ниво ЕС: спорни въпроси, многократно поставяни въпроси и др.

◉ Предстоят обществени консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове

Проектът на Решение на Министерския съвет за одобряване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност, докладът към него, мотивите, частичната предварителна оценка на въздействието и становището на дирекция „Координация и модернизация на администрацията“ при Министерския съвет ще се

публикуват на Портала за обществени консултации, като срокът за получаване на предложения и становища ще е не по-кратък от 30 дни. Справката за отразените становища ще бъде публикувана на Портала за обществени консултации на Министерския съвет.

Обобщете най-важните въпроси за обществени консултации. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултационни процедури.

8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

◉ Да

○ Не

1.1. Посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 6.2 и 6.3, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

С предложените промени се въвеждат изисквания на Директива № 2014/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. относно условията за влизане и престой на граждани на трети държави с цел заетост като сезонни работници. От страна на ЕК е изготвена оценка на въздействието, която може да бъде открита на адрес: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:52010PC0379.

1.2. Изборът трябва да съответства на посоченото в раздел 1, съгласно неговата т. 1.5.

9. Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

○ Да

◉ Не

(преценка съгласно чл. 20, ал. 3, т. 2 от Закона за нормативните актове)

10. Приложения:

Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност

Приложете необходимата допълнителна информация и документи.

11. Информационни източници:

- Закон за трудовата миграция и трудовата мобилност;
- Закон за чужденците в Република България;
- Закон за насърчаване на заетостта.

Посочете изчерпателен списък на информационните източници, които са послужили за оценка на въздействията на отделните варианти и при избора на вариант за действие: регистри, бази данни, аналитични материали и др.

12. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за извършването на частичната предварителна оценка на въздействието:

Искрен Ангелов, директор на дирекция „Политика на пазара на труда“

X

Искрен Ангелов
Директор на дирекция ППТ